

[Schovelin.]

Det, man ønskede tilbage, var Junigrundloven baade fra Venstrepartierne Side og fra det daværende Socialdemokratis Side, og det faldt ingen Mennesker ind at have noget imod Tokammerssystemet. Nu har vi i 1915 faaet et Landsting, der ligesom Folketinget hviler paa den lige og almindelige Valgrets Grund, og spørger vi om Forskellen mellem de to Ting, beror den jo kun paa tvende Omstændigheder, nemlig 1) at Landstinget er underkastet en langsommere Fornyelse, fordi Valgperioden er 8 Aar, og fordi de tingvalgte Medlemmers Institution er indføjet. Med andre Ord, der er sørgt i særlig Grad for *Stabilitet* og *Kontinuitet* for denne Statsfaktors Vedkommende. Og 2) vælges det af de *ældre* Vælgere, men i øvrigt uden Hensyn til Stands- og Livsvilkaar ganske ligesom for Folketingets Vedkommende, Forskellen ligger blot i Aldersgrænsen. Man har derved søgt at faa fat i Familiefædrene, Folk, der har stiftet Familie og derved erhvervet en vis Følelse af Ansvar overfor Livet og Kendskab til Livet, den besindigere Del, om hvilken man maa formode, at de paagældende har større Ligevægt overfor Livets Foreteelser og er mere modne i deres Bedømmelse af disse Foreteelser. Tanken er altsaa denne, at Lovgivningen ikke skal være af den Natur, at den blot afhænger af unge Mænd og Kvinder i deres Sturm- und Drang-Periode. Hvis jeg maa bruge et ganske kort Udtryk, vil jeg sige: Folketinget er *Teoriernes* Ting, Landstinget *Erfarningernes* Ting. Meningen er altsaa, at de Stemningsbølger, som gaar igennem Nationen, ikke straks skal kunne give sig et tilsvarende Udtryk i Lovgivningen. Der maa ingen Overilelse ske. Hvis jeg skulde bruge her et bekendt Citat, vil jeg sige, at medens Folketinget stadig skifter og Ministerierne med Folketinget, gælder det om os, at:

„hvad der skifter, fattes skal som Orden

af vore uomskiftelige Tanker“.

Dette er altsaa Landstingets forfatningsmæssige Funktion, det er dets *raison d'être*. Derfor vil jeg altid mene, at det vil være urigtigt at forsøge at føre en Kamp imod Landstinget, fordi det ikke øjeblikkelig følger dette eller hint Ministerium, thi det handler kun i nøje Overensstemmelse med sin forfatningsmæssige Funktion, naar det gør Sagerne til Genstand for en grundig Overvejelse og maaske endogsaa til Tider giver Anledning til nye Folketingsvalg.

Noget ganske andet er jo, at man ikke herfra skal rejse Ministerstorm. Det er

rigtigt, som den ærede Ordfører for Venstre har sagt, at Landstinget altid loyalt, fordomsfrit og sagligt vil drøfte af Lovforslag, som Hans Majestæt Kongens Regering forelægger dette Ting. Og naar vi kaster Blikket paa det nuværende Ministerium, gør det paa mig et særdeles sympatetisk Indtryk. Jeg kunde næsten fristes til at sige med Herren overfor Mefistofeles: „Ich habe deines Gleichen nie gehasst.“ I øvrigt *sans comparaison*. Altsaa, om nogen Opposition for Oppositionens Skyld vil der ikke kunne blive Tale. Jeg skal dog minde om, at ved en vigtig Lejlighed, den 28. Februar 1919, vedtog dette Ting en Beslutning angaaende sin forfatningsmæssige Stilling, og Følgen deraf blev en Ministerkrise — altsaa indirekte, fordi man nægtede til en Begyndelse, indtil Rigsdagen havde faaet sin forfatningsmæssige Beføjelse tilbage, som August-Loven foreløbig havde overført til Regeringen, at bevilge et Statslaan til Regeringens videre Førelse.

Men naar det er saaledes, at man her i Landstinget vil underkaste Sagerne en fordomsfri, saglig og loyal Behandling, tør man vel ogsaa til Gengæld haabe, at det nye høje Ministerium ikke heller vil forsøge paa, da Tiden saa vist ikke er til det, at indlede nogen Forfatningskamp mod Tinget. Man kan meget godt have et Etammersystem som et Ideal, thi Idealene er jo ikke saadan til for at realiseres lige med det samme. Men i Praksis er der intet mere ufrugtbart end en Forfatningskamp og intet, man mere bør advare imod. Det er efter min Formening et Tegn paa politisk Umodenhed hos det danske Folk, at det saa at sige uafbrudt, siden vi fik den frie Forfatning, har beskæftiget sig med Forfatningskampe: Efter at vi havde faaet Junigrundloven af 1849, varede det ikke længe, før man begyndte store Kampe om Fællesforfatningen. Efter at vi havde faaet Fællesforfatningen af 18. Oktober 1855, straks var der Misfornøjelse med den, og man kom ind i store Forfatningskampe, som endte med November-Forfatningen af 1863. Efter den uheldige Krig begyndte vi straks at ændre Grundloven, i 1866. Neppe havde vi faaet den nye Forfatning, før Landet i 70erne kastede sig ind i store Forfatningskampe, som varede hele Aarhundredet ud, og som ødede og splittede særdeles mange af Nationens gode Kræfter. Og da vi havde indført det, som Oppositionspartierne kæmpede for, den Statsklik, man kalder Parlamentarismen, varede det ikke saa særdeles længe, før man igen begyndte at forandre Forfatningen. Man kom saa ind i den Forfatningskamp, som